

PRELIMINÄRT PROTOKOLL – JUSTERAS VID RÅDETS NÄSTA ORDINARIE MÖTE

Utvecklings- och hållbarhetsrådets möte 3 juni 2025

Protokoll fört vid utvecklings- och hållbarhetsrådets möte på Vårdö den 3 juni kl 10.00-14.00.

Mötet inleddes med studiebesök hos Granlinds äppelodlingar. Vårdö kommuns kommunstyrelses ordförande Fanny Sjögren-Grunér och kommundirektör Erik Brunström hälsade utvecklings- och hållbarhetsrådet välkomna till Vårdö. Efter studiebesöket fortsatte mötet vid Vårdö branddepå.

Närvarande: Ordföranden, lantrådet Katrin Sjögren samt ledamöterna Josefine Egenfelt, Rebecka Eriksson, Minna Hellström, Lise-Lotte Hellöre, vice ordförande Niklas Lampi, vice ordförande Mikael Lundell, Mari Puska och Karl Wahlman (deltog vid punkterna 1-6). Dessutom närvarade rådets huvudsekreterare Micke Larsson.

Förhinder att medverka: John Eriksson, Marcus Koskinen-Hagman, finansminister Mats Perämaa talman Jörgen Pettersson samt Jonas Wilén.

Övriga närvarande: koordinator Petra Granholm, byråchef Runa Tufvesson, ledande hållbarhetslots Matilda Dreijer, hållbarhetslots Sofia Enholm, projektledare Alyssa Bittner-Gibbs, rättssakkunnig Rasmus Lindqvist samt högskolepraktikant Ylva Erlin.

1. Mötets öppnande

Lantrådet Katrin Sjögren önskade alla välkomna till [utvecklings- och hållbarhetsrådets](#) tjugosjätte ordinarie möte. Rådets nya medlem, Mari Puska välkomnades särskilt.

2. Godkännande av föregående mötesprotokoll

Rådet **godkände** protokollet från det senaste ordinarie mötet, den 23-24 januari 2025.

3. Alla kommuner står bakom utvecklings- och hållbarhetsagendan

Efter att utvecklings- och hållbarhetsagendan manifesterades i september 2016 valde nio av kommunerna att formellt behandla och ställa sig bakom agendan samt att ansluta sig som medaktörer i bärkraft-nätverket. De övriga sju kommunerna har deltagit i nätverket informellt. Under det senaste året har dessa sju kommuner formellt behandlat och ställt sig bakom utvecklings- och hållbarhetsagendan samt anslutit sig som [medaktörer](#), vilket innebär att alla sexton kommuner står bakom agendan.

Rådsmedlem Minna Hellström, tillika kommunförbundets direktör, informerade. Rådet **noterade** informationen till kännedom.

4. Initiativ från storföretagens och kommunernas nätverksgrupper

Hållbarhetsarbete sker varje dag runt om på Åland – i företag, inom kommuner, organisationer och hos enskilda individer. Men ofta sker det i det tysta. Det vill nätverksgrupperna för hållbara storföretag och hållbara kommuner ändra på. Med stöd av lotsfunktionen samlas nu in information om vad som görs i praktiken. Syftet med informationsinsamlingen är att lyfta fram bredden av engagemanget, visa hur hållbara val redan idag görs åt oss – utan att vi alltid tänker på det – och skapa större öppenhet kring hållbarhetsarbetet i stort.

Ledande hållbarhetslots Matilda Dreijer informerade. Rådet **noterade** informationen till kännedom.

5. Landskapsregeringens implementering / KORA-arbetsgruppen / färdplansverktyget

I enlighet med informationen vid rådets föregående möte (mötespunkt 6) har landskapsregeringen sedan dess förstärkt sin integrering och implementering av utvecklings- och hållbarhetsagendan genom att överta ansvaret för den permanenta [arbetsgruppen för koordinering och rapportering](#) (KORA-arbetsgruppen). Den 12 mars 2025 [beslutade landskapsregeringen om tillsättandet av KORA-arbetsgruppen](#) (bilaga 1).

Som en följd av detta integrerar landskapsregeringen sin implementering av agendan fullt ut i linjeverksamheten. Prioritering och uppföljning sker med hjälp av de årliga budget- och bokslutsprocesserna samt ett meddelande till lagtinget vart fjärde år. Avsikten är att landskapsregeringen framöver informerar rådet om läget i sin implementering i samband med budget och bokslut.

Landskapsregeringen, genom lantrådet Katrin Sjögren och koordinators Petra Granholm, informerade. Rådet **noterade** informationen till kännedom.

Färdplansverktyget på bärkraft-hemsidan har fyllt en väsentlig funktion i den strategiska planeringen och implementeringen för perioden 2020-2025, vilket byggde på ett omfattande planeringsarbete under primärt 2019. Utfallet har varit positivt i och med att den största delen av de planerade åtgärderna antingen genomförts eller är under genomförande. Majoriteten av åtgärderna i färdplansverktyget minskar i aktualitet från 2026 och framåt. Uppdateringen av färdplansverktyget är relativt resurskrävande och antalet besökare till färdplansverktyget på bärkraft-hemsidan är begränsat. Som framgår i mötespunkt 4 ovan finns initiativ som syftar till att på alternativa sätt än genom färdplansverktyget kommunicera om pågående hållbarhetsarbete i samhällets sektorer.

På förslag från huvudsekreterare Micke Larsson **beslutade** rådet, som initierade färdplansverktyget och sedan dess följer upp implementeringen, att färdplansverktyget på bärkraft-hemsidan avpubliceras. KORA-arbetsgruppen och lotsfunktionen kan, om behov uppstår, besluta att återpublicera en uppdaterad version av färdplansverktyget.

6. Temadiskussion: Beredskap

Initiativet till och framväxten av utvecklings- och hållbarhetsagendan under 2016 byggde på en insikt om att vi var på väg in i en period av osäkerhet och en mångfald av globala kriser. *Bärkraft* kom att bli ett samlande begrepp för resiliens och beredskap, och i utvecklings- och

alla kan blom- stra

hållbarhetsagendan formulerades att "Åland som bärkraftigt samhälle är anpassningsbart och motståndskraftigt även vid oförutsedda händelser och yttre omvälvningar" ([agendan, sid 10](#)).

Covid-19-pandemin, ryska statens angreppskrig mot Ukraina, politisk turbulens i Europa och USA samt klimatkrisen testar Ålands motståndskraft i grunden och har samtidigt bidragit till att mångas förståelse för beredskapens betydelse har ökat markant.

Det kan konstateras att implementeringen av utvecklings- och hållbarhetsagendan i sin helhet stärker Ålands beredskap. I detta sammanhang kan beredskap beskrivas som att vara förberedd att möta ett kommande läge av kritisk natur – krig, brand, storm, pandemi, olyckor och liknande.

Rasmus Lindqvist, som är rättssakkunnig vid lanskapsregeringens regeringskansli, presenterade beredskapsplaneringen. Rådet **diskuterade** och **konstaterade** vikten av beredskap i samhället i sin helhet.

7. Alla kan blomstra – fördjupning och förankring

[Global Flourishing Study](#) publicerades av Harvard University, Baylor University, Center for Open Science och Gallup den 30 april 2025. Studien ger dels insikter som kan vara till nytta i implementeringen av *alla kan blomstra*, dels möjlighet att jämföra våra data för blomstringsmåttet med omvärlden. [Nature](#) har publicerat ett flertal vetenskapliga artiklar på temat (bilaga 2).

Med utgångspunkt i rådets kickoff i januari 2024 färdigställdes under fjolåret en förstudie som identifierade vägar för hur fler, genom en långsiktig och inkluderande process, kan bli delaktiga i *alla kan blomstra*-visionen. Förstudien la grunden till projektet *Alla kan blomstra – fördjupning och förankring*, vars syfte är att fördjupa förståelsen för vad det innebär att blomstra – och att skapa förutsättningar för att fler ska kunna engagera sig och bidra utifrån sina egna sammanhang.

Projektledare Alyssa Bittner-Gibbs presenterade de övergripande ramarna för projektet samt hur implementeringen börjar ta form.

Rådet **noterade** informationen till kännedom.

8. Rådets mötesplanering 2025

Rådet **beslutade** att nästa ordinarie möte hålls den 12 september 2025 kl 8.30-12.00 samt att ett fjärde ordinarie möte för året hålls i november. Vidare **beslutades**, på förslag från Minna Hellström och Jonas Wilén, att rådet vid nästa möte diskuterar rådets roll och går igenom bärkraft-nätverkets struktur.

Mötesplan för 2025:

23-24 januari	Ordinarie möte på Lemböte lägergård
3 juni	Ordinarie möte på Vårdö
12 september	Ordinarie möte
x november	Ordinarie möte

alla
kan
blom-
stra

9. Mötets avslutande

Lantrådet Katrin Sjögren avslutade mötet med ett tack för goda diskussioner.

Mötet avslutades kl 14.00.

Vid protokollet: Micke Larsson

Bilagor

- Bilaga 1 [Tillsättande av den permanenta arbetsgruppen för koordinering och rapportering](#)
- Bilaga 2 [Artikel: VanderWeele, T.J., Johnson, B.R., Bialowolski, P.T. et al. The Global Flourishing Study: Study Profile and Initial Results on Flourishing. *Nat. Mental Health* \(2025\).](#)